

Oikeuskanslerinvirasto
Apulaisoikeuskansleri

Viite: OKV/712/10/2024 OKV/712/10/2024-OKV-3

Tampereen kaupungin selvitys apulaisoikeuskanslerille koskien kantelua Tampereen kaupungin toiminnasta Tampereen Energia Oy:n sähkön vähittäismyynnin siirtämisessä ulkopuoliselle osakeyhtiölle

Kantelu

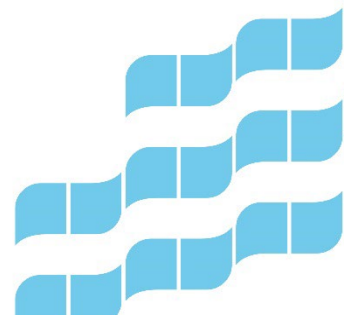
Oikeuskanslerille on toimitettu 15.3.2024 päivätty kantelu, joka koskee Tampereen Energia Oy:n suunnitelmaa sähkön vähittäismyynnistä luopumisesta. Kantelun mukaan asia käsiteltiin 19.2.2024 kaupunginhallituksen kokouksen jälkeen salassa pidettävänä asiana, mutta kantelijan käsityksen mukaan se olisi tullut käsitellä julkisesti ja avoimesti. Kantelijan käsityksen mukaan asiassa on lisäksi toimittu vastoin Tampereen kaupungin hallintosääntöä.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen Petri Martikainen on 31.5.2024 päivättyllä selvityspyynnöllään pyytänyt Tampereen kaupunkia toimittamaan kantelun tutkimiseksi tarpeellisen selvityksen. Samalla on pyydetty ilmoittamaan, mikäli asia on kaupungin tietojen mukaan muun viranomaisen tutkittavana muutoksenhakuna tai kanteluna. Tampereen kaupungin selvitys on annettava viimeistään 16.8.2024.

Asian käsittely Tampereen kaupungilla ja salassapito

Tampereen kaupunginhallituksen konsernijaosto käsitteli 21.11.2023, § 107 asiaa ”Omistajan ennakkokanta Tampereen kaupunkikonserniin kuuluvan yhtiön asiassa”. Päätösehdotus oli, että Tampereen Energia Oy:n suunnitelma sähkön vähittäismyynnistä luopumiselle hyväksytään. Ensimmäisessä konsernijaoston käsittelyssä asia jätettiin pöydälle. Tampereen kaupunginhallituksen konsernijaosto käsitteli asiaa uudelleen 12.12.2023 § 110 ja päätti, että Tampereen Energia Oy:n suunnitelma sähkön vähittäismyynnistä luopumiselle hyväksytään.

Asia on käsitelty konsernijaoston kummassakin kokouksessa salaisena, salassapidon perusteena viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24.1 §:n 20 kohta. Esityslistaan ja pöytäkirjaan on merkitty salassapito ja säännös, johon salassapito perustuu. Asia sisältää Tampereen Energia Oy:n liikesalaisuuksia. Tampereen Energia Oy on tiedottanut Tampereen kaupunkia konsernin liiketoiminnan ke-



8.8.2024

TRE:3023/02.02.01/2024

hittämisestä sekä esittänyt arvioitaan sähkön vähittäismyyntin kehityksestä ja yhtiön vaihtoehtoista liitteenä 1 olevissa pöytäkirjanotteissa kuvatulla tavalla. Tietojen tuleminen julkisuuteen aiheuttaisi Tampereen Energia Oy:lle taloudellista vahinkoa.

Tampereen kaupungin johto on kertonut asian etenemisestä kaupunginhallituksen kokouksen yhteydessä 19.2.2024. Asia ei ole ollut kaupunginhallituksessa päätettävänä asiana, vaan kertomisen tarkoituksena oli informoida kaupunginhallitusta kyseisestä konsernijaoston toimivaltaan kuuluvasta asiasta. Kaupunginhallitukselle kerrottiin asian olevan salassa pidettävä, perusteena viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24.1 §:n 20 kohta.

Tampereen kaupunginhallituksen kokouksessa läsnäolijoita pyydettiin allekirjoittamaan salassapitositoumus (liite). Salassapitositoumuksessa on kerrottu salassapitositoumuksen tarkoitus seuraavasti: ”Tampereen Energia Oy tiedottaa Tampereen kaupunkia tietyistä konsernin liiketoiminnan kehittämiseen liittyvistä ratkaisuista. Tähän liittyen sitoumuksen antajat saavat haltuunsa luottamuksellista tietoa, jonka salassapito on Tampereen Energia Oy:n ratkaisuiden onnistumisen kannalta tärkeää. Tämän salassapitositoumuksen tarkoituksena on varmistaa informaation säilyttäminen luottamuksellisena sekä kieltää ja estää sen julkistaminen.” Viranomaisen palveluksessa oleva samoin kuin luottamustehtävää hoitava on vaitiolovelvollinen salassa pidettävästä asiasta ilman allekirjoitettavaa salassapitositoumustakin, mutta näin on haluttu antaa tietoa salassapidon perusteista ja merkityksestä.

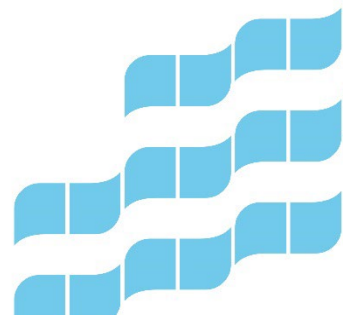
Toimivalta liiketoimintakaupassa

Tampereen Energia Oy:n sähkön vähittäismyyntiä koskeva liiketoimintakauppa ei ole Tampereen kaupungin säännösten perusteella edellyttänyt Tampereen kaupunginvaltuuston päätöstä.

Liiketoimintakauppaa ei voida myöskään kantelussa esitetyllä tavalla rinnastaa osakkeiden myyntiin. Nämä oikeustoimet on Tampereen kaupungin säännöstyössä erotettu toisistaan.

Tampereen kaupungin hallintosäännön (liite) 16 §:n 10 kohdan mukaan konsernijaosto päättää konserniohjeen mukaisesta kaupungin kannan antamisesta lukuun ottamatta Tampereen Sähkölaitos -konserniin kuuluvien yhtiöiden osakkeiden myyntiä, joiden osalta kannan antamisesta päättää valtuusto.

Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden konserniohjeen (liite, hyväksytty kaupunginvaltuustossa 12.6.2023) 4.2 kohdan mukaan tytäryhtiön on jo valmisteluvaiheessa hankittava Tampereen kaupungin kanta tehdessään päätöstä merkittävästä asiasta. Konserniohjeen mukaan kaupungin kanta haetaan omistajaohjausyksikön kautta kaupunginhallituksen konsernijaostolta päätettäessä liiketoiminnan kannalta



8.8.2024

TRE:3023/02.02.01/2024

merkittävistä (suhteessa yhtiön nykyiseen ja tavanomaiseen liiketoimintaan) asioista, ja konserniohjeen luettelossa on mainittu tällaisena asiana muun ohella merkittävän omaisuuserän, tytäryhtiön osakkeiden tai liiketoiminnan myyminen.

Tampereen Energia Oy on Tampereen kaupungista erillinen osakeyhtiö, joka noudattaa toiminnassaan osakeyhtiölakia. Osakeyhtiön hallituksella on yleistoimivalta ja osakeyhtiössä toimivalta kuuluu hallitukselle, jollei sitä nimenomaisesti ole määrätty yhtiökokoukselle. Tampereen Energia Oy:n yhtiöjärjestyksessä ei ole määrätty liiketoimintakaupan edellyttävän yhtiökokouksen päätöstä (liite). Tampereen Energia Oy:n hallituksen on tullut Tampereen kaupungin konserniohjeen perusteella tiedustella omistajan ennakkokantaa, mutta kuten Tampereen kaupungin konserniohjeeseen on kirjattu, konserniohje ei muuta tytäryhtiöiden hallituksen ja toimitusjohtajan oikeudellista asemaa tai vastuuta.

Tampereen kaupunki katsoo, ettei asiassa ole toimittu lainsäädännön, Tampereen kaupungin hallintosäännön tai Tampereen kaupungin konserniohjeen vastaisesti.

Tiedossa ei ole, että asia olisi muun viranomaisen tutkittavana muutoksenhakuna tai kanteluna.

Liitteet

Otteet konsernijaoston pöytäkirjasta 21.11.2023, § 107 ja 12.12.2023 § 110, salassa pidettävä
Salassapitositoumus 19.2.2024
Tampereen kaupungin hallintosääntö, joka ollut voimassa 19.2.2024
Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden konserniohje
Tampereen Energia Oy:n yhtiöjärjestys

